

Knut Fougner
Harald Løvenskjoldsvei 45
0760 OSLO

SAKSBEHANDLER: MONIKA OLSEN

ARKIVKODE: 2017/6188 - 432.3 DATO: 15.12.2017
STYRESAK: 2017-27

Tillatelse til etablering av solcelleanlegg på hyttetak, gbnr 23/148, Ytre Hvaler nasjonalpark, Hvaler kommune

Søknad datert 21.09.2017 og ettersendt tilleggsøknad 29.11.2017 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyret 15.12.2017.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Det gis tillatelse til etablering av solcellepanel på hyttetak slik det er beskrevet ovenfor, med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3.a)

Søknaden om å etablere vindturbin avslås, med hjemmel i nml § 48. Forvaltningsmyndigheten er av den oppfatning at verneformålet med naturopplevelse og kystlandskapet blir negativt påvirket jf. vurderingene ovenfor.

Sekretariatets forslag til vedtak

Det gis tillatelse til etablering av solcellepanel på hyttetak slik det er beskrevet ovenfor, med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3.a)

Søknaden om å etablere vindturbin avslås, med hjemmel i nml § 48. Forvaltningsmyndigheten er av den oppfatning at verneformålet med naturopplevelse og kystlandskapet blir negativt påvirket jf. vurderingene ovenfor.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2017-27 Søknad om å etablere solcelleanlegg på taket på hytte, g/bnr 23/148 Rødshue på Kirkøy samt montering av vindturbin.

Søknad til nasjonalparkstyret:

Knut Fougner har sendt følgende søknad til nasjonalparkstyret, søknaden er oversendt fra Hvaler kommune:

Undertegnede søker med dette om tillatelse til å montere solcelleanlegg på taket av vår hytte som ligger inne i 100-metersbeltet.

Vårt hus ligger ideelt til med tanke på å utnytte denne energikilden, og solstrøm er økende i både omfang og effektivitet. Moderne solcellepaneler er ikke sjenerende for andre med for eksempel kraftig refleks slik det var tidligere, og er etter hvert et vanlig syn på stadig flere hus.

Vi mener at dette ikke på noen måte vil gripe inn i planformålet til LNF-området, og vil heller ikke være i konflikt med intensjonen i loven om forbud mot tiltak i 100—metersbeltet. Det er snakk om et minimalt tiltak, og vil ikke ha noe å si for verken friluftsliv eller naturvern. Det er ikke snakk om utvidelse av eksisterende bebyggelse. Panelene blir knapt synlige fra sjøen, og kun i liten grad fra forsiden (sjøsiden) av hytta.

Hvaler har vært — og er – en foregangskommune med hensyn til utnyttelse av solstrøm, og vi ønsker å være en del av denne svært positive utviklingen.

I oversendelsen fremkommer det at det er snakk om 16 paneler som skal legges i to rekker, på to vestvendte takflater, 8 plater på hvert tak. Hver plate er på 100x165 cm. De skal ligge helt flatt på taket.

Tillegg til søknad om solcellepanel fra 30.04.2017 Oslo, 29.11.17

Viser til e-post fra dere i går om min overnevnte søknad som skal behandles 15.12. I den anledning vil vi legge til søknad om å inkludere en vindturbin, slik at vi kan utnytte både sol og vind i strømproduksjon.

Etter råd fra Smart Energi Fredrikstad vil vi gå for en Windflower 1000, en 1KW vindturbin med 5 armer á ca. en meter. Total radius på turbinen er altså ca. to meter.

Les mer om denne vindturbinen her:

<http://gauldalsmartenergi.no/produkter/w6b-vindblomma/>

Den plasseres på stolpe langs gavelvegg, og vil stikke opp over mønet omtrent i samme høyde som en TV-antenne.

Den er, som det framgår av spesifikasjonene, både diskret (hvit) og stillegående. Jeg har derfor vanskelig for å se at den skal være til sjenanse for noen.

Det fremgår ikke av søknadene om det er vanlig strømtilførsel til hytta.

Hjemmelsgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) med Ytre Hvaler nasjonalpark er å:

- *bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,*
- *bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,*
- *bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.*

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 er landskapet vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger....

I verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til a) ombygging av bygninger samt mindre utvidelser. Etablering av solcellepanel på taket kommer inn under denne bestemmelsen.

Montering av vindturbin betraktes også som innretning jf. verneforskriftens 3 pkt.1.1. Vindturbin omfattes ikke av verneforskriftens § 3.pkt. 1.3 der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter søknad. Den må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48 første alternativ gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Hvorvidt det skal gis slik dispensasjon, må vurderes konkret i det enkelte tilfelle.

Vernemyndighetene må påse at det ikke gis tillatelse til tiltak på en måte eller i et slikt omfang at det får en vesentlig negativ effekt på verneverdiene.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-varprinsippet § 9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse § 11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12.

Vurdering:

Formålet med Ytre Hvaler nasjonalpark jf. verneforskriften § 2 verneformålet er bl.a å bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge inkludert kystlandskap med sjøoverflate der allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Solcellepanel

I følge søkeren skal solcellepanelet legges flatt på taket, det skal være av en type som ikke reflekterer like mye som eldre solcellepanel har gjort. Hytte ligger relativt skjermet til for allmenheten, disse takene er lite synlige for allmenheten.

Det går en mye brukt sti forbi hytta, men solcellepanelene skal etableres på takene som vender vestover og ikke mot stien. Mot sørvest er det en del vegetasjon som vil skjerme for en ev. fjernvirkning fra sjøen.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunnved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8. Tiltaket vil ikke bidra til at den samlede belastningen blir for stor (nml § 10). Tiltakshaver dekker kostnader med å begrense skaden på naturmangfoldet (nml §§ 11-12). Solcellepanel som energikilde er i all hovedsak et miljøtiltak. Etter vår vurdering er nml § 9 ikke aktuell.

Vi anser at forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig grunnlag for å kunne fatte beslutning jf. miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Tiltaket vil ikke gå skade verneverdiene jf. verneforskriften § 2 Formål.

Vindturbin

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunnved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter.

Vindturbinen skal etableres inntil hytta, i en høyde over hyttetaket tilsvarende «vanlig antennehøyde». Da vindturbinens propellarmer er på ca. 1 m vil vindturbinens diameter være på ca. 2 m. Vi antar at den vil måtte rekke 3-4 m over tak men dette fremkommer ikke av søknaden.

I leverandørens omtale av produktet fremstår den som stillegående, i likhet med de andre tilsvarende produktene men skal gi mindre rotasjon og tap av moment i turbulens eller skiftende vindretninger.

Vindturbiner har oftest to påvirkningsfaktorer til omgivelsene, den ene er støy, den andre er visuell virkning, særlig den vedvarende bevegelsen av propellbladene som går rundt. Det er en mye brukt tursti forbi området i bakkant av hytta. Mellom hytta og sjøen er det flotte svaberg som også benyttes av allmenheten til turgåing. I følge leverandøren er denne vindturbinmodellen stillegående, uten at det er beskrevet støynivå i desibel eller typen støy. Vi antar imidlertid at støynivået ikke vil medføre reduksjon i opplevelsesverdiene knyttet til kystlandskapet.

Forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8 med henvisning til beskrivelsen av turbinen og hvordan denne virker. Føre-var-prinsippet § 9 vurderes å være lite relevant i denne sammenhengen.

Vindturbinens propellblader vil være i bevegelse mesteparten av tiden. Slike bevegelser virker forstyrrende på omgivelsene og trekker til seg oppmerksomheten. Dette vil berøre de som ferdes i området, også på lengre avstander som på sjøen.

Dette er en negativ påvirkning som er uønsket i nasjonalparken. Naturopplevelse og friluftsliv er del av verneformålet. Det er et mål at naturkvalitetene i kystlandskapet skal opprettholdes og ikke forstyrres av innretninger med vedvarende bevegelser som trekker til seg oppmerksomheten. Dette vil føre til redusert kvalitet på kystlandskapet for friluftslivsbrukerne av nasjonalparken.

Det er mye fokus på smart energi som solcellepanel og vindenergi på Hvaler. Det vil derfor kunne være aktuelt for mange å etablere slike anlegg. Slike anlegg bør først etableres utenfor områder med spesielle naturkvaliteter.

I vurderingen av prinsippet om samlet belastning, skal det også vurderes om tiltaket kan ha presedensvirkninger som på sikt kan påvirke naturmangfoldet negativt. Vi vurderer faren for uheldige presedensvirkninger til å være tilstede. Tiltaket kan bidra til at den samlede belastningen blir for stor (nml § 10) da vindturbiner virker visuelt forstyrrende i kystlandskapet med den vedvarende bevegelsen fra propellene.

Tiltakshaver dekker kostnader med å begrense skaden på naturmangfoldet (nml § 11). Vindturbiner som energikilde er i all hovedsak et miljøtiltak og kan ut fra utgangspunktet med miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml § 12) være positivt.

Vi anser at forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig grunnlag for å kunne fatte beslutning jf. miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Søknaden om etablering av vindturbin medfører etter forvaltningsmyndighetens mening en negativ påvirkning av opplevelsen av kystlandskapet og muligheten for naturopplevelse som ikke er i tråd med verneformålet.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift

Monika Olsen e.f.
NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Kopi til:
Hvaler kommune Storveien 32 1680 Skjærhalden